

การศึกษาผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจรทางบกที่มารับ การรักษาที่โรงพยาบาลนครปฐม

สุนทรี ชูสกุล

รพ. นครปฐม

ABTRACT :

Chusakool S. Traffic Accident Injury Underwent Surgical Treatment in Nakhonpathom Hospital. (Region 7 Medical Journal 1996 ; 3 : 341-347).

Department of Nursing, Nakhonpathom Hospital, Nakhonpathom, Thailand.

Patients from traffic accident were analized at Nakhonpathom hospital between January to December 1995. Seventy eight Percents of the patients were mortorcycle accident. The highest age range was 20-24 years old. The ratio of male to female was 2.4 : 1. Most of the patients were single and Amphur muang habitat. Most of the accident happened at early of the year. The highest incident of accident happened at 6 pm - 11 pm of friday and saturday.

บทคัดย่อ :

สุนทรี หุสกุล. การศึกษาผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจรทางบกที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลนครปฐม. (วารสารแพทย์เขต 7 2539 ; 3 : 341-347).

กลุ่มงานการพยาบาล, รพ. นครปฐม

ได้ทำการศึกษาผู้ป่วยอุบัติเหตุจราจรทางบก ที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลนครปฐม ระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2538 พบว่าอุบัติเหตุส่วนใหญ่เกิดจากรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 78.09 กลุ่ม อายุที่เกิดเหตุสูงสุด คือช่วงอายุ 20-24 ปี เพศชายมีอุบัติเหตุมากกว่าผู้หญิง ด้วยอัตราส่วน 2.4 : 1 ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด และมีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอเมือง อาชีพที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุด คือ อาชีพรับจ้าง อุบัติเหตุส่วนใหญ่เกิดอยู่ในช่วงเดือนมกราคม - มิถุนายน พบมากในวันศุกร์และวันเสาร์ ช่วงระยะเวลาที่เกิดอุบัติเหตุมาก คือ 18.00-23.00 น.

บทนำ

ปัจจุบันวิวัฒนาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแขนงต่าง ๆ พัฒนาอย่างรวดเร็ว ทำให้การคมนาคมขนส่งเป็นไปโดยสะดวก ซึ่งส่งผลให้อุบัติเหตุจราจรสูงขึ้นตามมา ความสูญเสียของประเทศจากอุบัติเหตุ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2535 อุบัติเหตุและการเป็นพิษเป็นสาเหตุการตายอันดับสองรองจากโรคหัวใจ นอกจากนี้อุบัติเหตุจราจรทางบกจัดเป็นสาเหตุการตายอันดับแรกของอุบัติเหตุต่าง ๆ จากสถิติกรมตำรวจพบว่า มีอุบัติเหตุจราจรทางบก¹ 61,329 ราย เสียชีวิต 8,184 คน บาดเจ็บ 20,708 คน และโดยเฉพาะในจังหวัดนครปฐมพบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535-2537² อัตราตายของประชากร 1 แสนคน เท่ากับ 63.8, 91.3 และ 93.5 ตามลำดับ แสดงว่าแนวโน้มการป่วยตายจากอุบัติเหตุจราจรเพิ่มขึ้นอย่างน่าเป็นห่วง การสูญเสียจากอุบัติเหตุมักเกิดกับคนในวัยอายุน้อยและวัยทำงาน อันเป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการเสียชีวิตด้วยโรคและภาวะอื่น ๆ ซึ่งมักเกิดในวัยสูงอายุ นับว่าเป็นเรื่องที่น่าวิตกอย่างยิ่ง

การศึกษครั้งนี้ ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ที่จะนำไปสู่แนวทางการวิเคราะห์สาเหตุ จะเป็นประโยชน์ในการพิจารณา หามาตรการในการวางแผน ควบคุม ป้องกัน และแก้ไขอุบัติเหตุทางบกต่อไป รวมทั้งเป็นข้อมูลในการวางแผนจัดอัตราค่าจ้าง และปรับปรุงมาตรฐาน ให้บริการแก่ผู้ป่วยอุบัติเหตุจราจรทางบกที่มารับบริการที่โรงพยาบาลนครปฐมต่อไป

วัสดุและวิธีการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลจากเวชระเบียน ประชากรที่ศึกษา คือผู้ป่วยที่บาดเจ็บเนื่องจากอุบัติเหตุจราจรทางบก ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม- 31 ธันวาคม 2538 ที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น 8,437 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ทั้งสถิติเชิงพรรณนาและสถิติ

เชิงอนุมาน การแสดงผลการวิจัยใช้ตาราง ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษา

จากการศึกษาผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจรทางบกจำนวน 8,437 ราย พบว่ามีอายุตั้งแต่ 8 เดือน - 85 ปี ช่วงอายุที่พบสูงสุด คือ 20-24 ปี มีจำนวน 1,645 คน (ร้อยละ 19.5) พบว่าอาชีพรับจ้างสูงสุดจำนวน 3,425 ราย (ร้อยละ 40.6) ผู้ได้รับบาดเจ็บส่วนใหญ่เป็นชายถึง 5,992 คน หรือร้อยละ 71 (ตารางที่ 1) ลักษณะด้านเวลาพบว่าเป็นเดือนที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุด คือ เดือนมกราคมซึ่งมีจำนวน 814 ราย(ร้อยละ 9.6) เวลาที่มาถึงโรงพยาบาลช่วง 18.00-23.00 น. พบสูงสุด อุบัติเหตุเกิดมากในวันศุกร์และวันเสาร์ ชนิดยานพาหนะที่พบมากที่สุด คือ รถจักรยานยนต์จำนวน 6,589 ราย(คิดเป็นร้อยละ 78.09) รองลงมาได้แก่รถกระบะหรือรถปิกอัพ จำนวน 760(ร้อยละ 9.0)

วิจารณ์

จากการศึกษาผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจรทางบกจำนวน 8,437 ราย พบว่าเพศชายก่ออุบัติเหตุมากกว่าเพศหญิง 2.4 : 1 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวนิดา เมธาลักษณ์³ และวิจิตร บุญยะโหดระ⁴ และพบว่ายานพาหนะที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุมากที่สุด คือ จักรยานยนต์ ร้อยละ 78.09(6,589 ราย) ด้วยเหตุที่สังคมไทยโดยทั่วไปเพศชายต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน ต้องใช้ยานพาหนะในการเดินทางและเป็นเพศที่ต้องเสี่ยงภัย โดยเฉพาะการขับขี่ขาดความระมัดระวัง และการขับขี่ด้วยความเร็วสูง ซึ่งก่อให้เกิดความรุนแรงของการบาดเจ็บจากการประสบอุบัติเหตุมากกว่าเพศหญิง ด้านอายุพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 20-24 ปี และพบได้ตั้งแต่ 8 เดือน ถึง 85 ปี เมื่อจำแนกผู้ใช้ถนนในกลุ่มผู้ขับขี่พบได้ตั้งแต่อายุ 10-72 ปี จะเห็นว่าวัยหนุ่มสาว เป็นวัยที่มีภารกิจที่ต้องสัญจรไปมาประกอบกับลักษณะของวัยยังขาดความรอบคอบ ขาดประสบการณ์ ทำให้เกิดอุบัติเหตุ ได้รับ

ตารางที่ 1 แสดงลักษณะประชากรของผู้บาดเจ็บที่รับการรักษาที่โรงพยาบาลนครปฐม ตั้งแต่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2538)

ลักษณะประชากร		จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	5,992	71.00
	หญิง	2,445	29.00
	รวม	8,437	100.00
อายุ (ปี)			
	< 14	1,096	13.00
	15 - 19	1,628	15.30
	20 - 24	1,645	19.50
	25 - 29	1,366	16.20
	30 - 34	869	10.30
	35 - 39	379	4.50
	40 - 44	523	6.20
	45 - 49	396	4.70
	50 - 54	278	3.30
	55 - 59	253	3.00
	60 - 64	126	1.50
	65 - 69	118	1.40
	> 70	118	1.40
	รวม	8,437	100.00
อาชีพ			
	รับจ้าง	3,425	40.60
	นักเรียน, นักศึกษา	1,704	20.20
	เกษตรกร	860	10.20
	รับราชการ	573	6.80
	งานบ้าน	641	7.60
	ค้าขาย	1,083	12.80
	อื่น ๆ (ไม่ระบุ)	151	1.80
	รวม	8,437	100.00

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้บาดเจ็บจำแนกเป็นรายเดือน

เดือน	จำนวน			ร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
มกราคม	568	246	814	6.7	2.9	9.6
กุมภาพันธ์	562	193	755	6.7	2.3	9.0
มีนาคม	470	198	668	5.6	2.3	7.9
เมษายน	563	231	794	6.6	2.7	9.3
พฤษภาคม	525	193	718	6.2	2.3	8.5
มิถุนายน	524	218	742	6.2	2.6	8.8
กรกฎาคม	486	210	696	5.8	2.5	8.3
สิงหาคม	453	168	621	5.4	2.0	7.4
กันยายน	421	193	614	5.0	2.3	7.3
ตุลาคม	468	207	675	5.5	2.5	8.0
พฤศจิกายน	463	204	667	5.5	2.4	7.9
ธันวาคม	489	184	673	5.8	2.2	8.0
รวม	5,992	2,445	8,437	71.0	29.0	100

ตารางที่ 3 แสดงชนิดของยานพาหนะที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ

ชนิดของยานพาหนะ	จำนวน	ร้อยละ
รถจักรยานยนต์	6,589	78.09
รถจักรยาน	282	3.34
รถเก๋ง	220	2.61
รถกระบะ/ปิกอัพ	760	9.0
รถ 6 ล้อ	115	1.36
รถเมล์	185	2.19
รถ 10 ล้อ / รถบรรทุก	160	1.89
รถ 3 ล้อ	48	0.56
รถไฟ	12	0.14
รถประเภทอื่น ๆ	64	0.78
รวม	8,437	100

บาดเจ็บ ผู้บาดเจ็บส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัด นครปฐม จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้สูญจรไปมาผ่านจังหวัดหรือ ผู้มาท่องเที่ยว มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นน้อย ส่วนใหญ่เกิดจากการดำรงชีวิตประจำวันของผู้ที่อยู่ในจังหวัดเอง เมื่อพิจารณา อัตราป่วยเป็นรายอำเภอพบว่า อำเภอเมืองสูงสุด รองลงมาคืออำเภอกำแพงแสน ส่วนเดือนที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุดคือ เดือนมกราคม (ร้อยละ 9.6) เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า มีอุบัติเหตุมากในช่วงต้นปี คือ มกราคม - มิถุนายน เป็นเพราะในช่วงต้นปีมีเทศกาลต่าง ๆ มาก ทำให้การจราจรหนาแน่น และช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเปิดภาค ศึกษาภาคฤดูร้อน จึงมีการท่องเที่ยวกันมาก ช่วงเวลาที่ เกิดอุบัติเหตุเกิดช่วง 18.00-23.00 น. มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ 15.00-18.00 น. ซึ่งเหมือนกับการศึกษาของ สุรัชย์ เจริญกุล⁵ เนื่องจากเวลาดังกล่าวเห็นช่วงเวลาที่เลิกจาก การทำงานและโรงเรียนเลิก สภาพร่างกายที่เหนื่อยล้า ต้องการพักผ่อนและต่างคนต่างรีบกลับบ้าน ทำให้ขาด ความระมัดระวัง นอกจากนี้ยังเกิดจากการเที่ยวเตร่ใน ยามค่ำคืน มีการดื่มสุรา ทำให้ความระมัดระวังในการใช้ รถใช้ถนนน้อยลง และประกอบกับเป็นช่วงที่ผู้ขับขี่มีการ มองเห็นที่ไม่ชัดเจน จึงมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุได้สูง

สรุป

ผลการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ได้แนวทางที่จะลด จำนวนและความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุจราจรทาง บกพล ได้แก่การเร่งรณรงค์เพื่อความร่วมมือของประชาชน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันรับผิดชอบ การเข้มงวด กวดขันตรวจจับผู้กระทำความผิด การปรับปรุงสภาพแวดล้อม ทางจราจร การให้ความรู้แก่ผู้ใช้รถยนต์ยานพาหนะ การจัดทำและซ้อมแผนอุบัติเหตุและควรมีการติดตาม ประเมินผลในเรื่องที่จำเป็นเกี่ยวกับอุบัติเหตุ เช่น การให้ ความรู้ในเรื่องความปลอดภัยแก่เยาวชน ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลไปวางแผนแก้ไขปัญหาคต่อไป

ข้อเสนอแนะ

เพื่อเป็นการลดอุบัติเหตุทางบก หน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องควรมีการร่วมมือกันอย่างจริงจัง มีการกำหนด นโยบายและประสานงานกัน เพื่อให้การแก้ไขปัญหา อุบัติเหตุจราจร เป็นไปอย่างได้ผล ทั้ง 3 ขั้นตอน คือ การป้องกันปฐมภูมิ การป้องกันทุติยภูมิ นอกจากนั้น ควรมีแนวทางปรับปรุง พัฒนา ดังนี้คือ

1. จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และพัฒนาสื่อสาร สาธารณสุขด้านอุบัติเหตุ ตามโครงการป้องกันอุบัติเหตุ และบรรเทาสาธารณภัย และโครงการแก้ปัญหาอุบัติเหตุ และสาธารณภัย กระทรวงสาธารณสุข ตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7
2. จัดตั้งระบบการให้บริการแพทย์ฉุกเฉิน (EMS)
3. ควรมีการกำหนดมาตรฐาน สำหรับการตรวจ สอบความมีนัยของอุบัติเหตุยานพาหนะ
4. มีการบังคับให้สวมหมวกนิรภัยอย่างจริงจัง และเข้มงวด
5. ผู้ขับขี่จำนวนมากไม่มีใบอนุญาตขับรถจักร- ยานยนต์ โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับ สภาพการณ์ปัจจุบันนี้ คิดอายุของผู้มีใบอนุญาตขับรถ โดยพิจารณาตามความเหมาะสม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้ศึกษาขอขอบคุณ นายแพทย์เกรียงศักดิ์ ภูพัฒน์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครปฐม ที่อนุญาตให้ทำการ ศึกษาและนำเสนอผลงานในครั้งนี้ และขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ตึกอุบัติเหตุฉุกเฉินทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือใน การเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

1. กระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ สถาบัน การแพทย์ด้านอุบัติเหตุและสาธารณภัย. สถิติ อุบัติเหตุในประเทศไทย พ.ศ. 2535. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การทหารผ่านศึก, 2535.
2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม. รายงานสถิติ อุบัติเหตุและสาธารณภัยจังหวัดนครปฐม. นครปฐม :

- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม, 2537.
3. วนิดา เมธาลักษณ์. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงของความบาดเจ็บในผู้ป่วยอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ : ศึกษาเฉพาะโรงพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2534 ; 39-90.
 4. วิจิตร บุญยะโหดระ. ระบาดวิทยาของอุบัติเหตุในประเทศไทย. วารสารอุบัติเหตุ 2530 ; 6 : 5-53.
 5. สุรัชย์ เจียมกุล. ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุเชิงผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ในกลุ่มอายุ 15-24 ปี จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2536.
 6. ณรงค์ศักดิ์ เอกวัฒนกุล. ระบาดวิทยาของการจราจรทางบก ณ โรงพยาบาลบางละมุง จังหวัดชลบุรี. วารสารสาธารณสุขมูลฐานภาคกลาง 2538 ; 11 : 21-8.